

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Finansministeriet

14. januar 2009

Statsgaranteret eksportlåneordning i EKF

Der er som led i drøftelserne af kreditpakken rejst spørgsmål om hvorvidt der kan oprettes en statsgaranteret eksportlåneordning under Eksport Kredit Fonden (EKF). Ordningen kunne indgå som en del af en samlet kreditpakke.

EKFs nuværende produkter

EKFs vigtigste opgave er at sikre dansk erhvervsliv konkurrencedygtige finansielle vilkår på internationale markeder. Som de eneste i Danmark tilbyder EKF at forsikre mod ekstraordinære risici, som det private marked ikke kan eller vil dække, herunder politiske og kommercielle usikkerheder.

Dette sker ved delvist at garantere pengeinstitutternes risici i finansiering af eksportforretninger. EKF er således i sine nuværende aktiviteter fuldstændigt afhængig af det nationale og internationale bankmarkeds deltagelse i forretningerne.

Efterspørgslen efter garantier fra EKF er steget markant hen over efteråret 2008. EKFs pipeline, der er udtryk for efterspørgslen efter garantier, er således steget fra ca. 16 mia. kr. ved udgangen af august til nu 25 mia. kr. på grund af den finansielle krise. Tilsvarende efterspørgselsstigninger ses hos EKFs søsterorganisationer over alt i verden.

Eksportlåneordning

Det vil være muligt at etablere en eksportlåneordning under EKF. Der eksisterede i Danmark til og med 1996 en statsligt udlånsordning til eksporterende virksomheder. Det var den gang en forudsætning for at få et lån til en eksportforretning, at der forelå en garanti fra Eksportkreditrådet, som EKF er en videreførelse af, eller fra et anerkendt pengeinstitut.

Der kan derfor etableres en ordning, som bygger på samme princip, hvor EKF ikke blot tilbyder statslige garantier, men også i fx en 3-årig periode tilbyder udlån til konkrete eksportforretninger.

Låneordningen skal understøtte dansk eksport. Derfor bør den som udgangspunkt afgrænses til at omfatte eksport fra virksomheder, der er lokaliseret i Danmark.

Udlån via EKF til specifikke eksportforretninger ydes i risikodeling med pengeinstitutterne med en selvrisikoandel til pengeinstituttet i på mindst 5-10 pct., dvs. maksimalt med 90-95 pct. garantier fra EKF.

Udlånsprogrammet vil kunne fungere som følgende:

1. Der etableres en udlånspulje på X mia. kr.
2. Virksomhederne søger via deres pengeinstitut EKF om lån til finansiering af konkrete eksportforretninger.
3. EKF kreditbehandler låneansøgningen sammen med en eksportgaranti på maksimalt 90-95 pct. for lånet.
4. EKF bevilger lån og garanti eller giver afslag.
5. Bevilges lånet og garantien, formidles lånet via virksomhedens pengeinstitut til virksomheden

Låneordningens vilkår skal så vidt muligt svare til de vilkår, der har været gældende for pengeinstitutterne hidtidige udlån til eksportforretninger. Lånene skal således baseres på en variabel rente, der fastsættes på kommercielle vilkår.

Virksomhedernes låneomkostninger skal således mindst svare til, hvad pengeinstitutterne hidtil har krævet for tilsvarende lån. Det virksomhederne betaler til EKF skal dække statens fundingomkostninger, provision for lånet samt en præmie for EKFs eksportgaranti, der også fastsættes på kommercielle vilkår.

Det er vanskeligt på nuværende tidspunkt at skønne over trækket på ordningen. Det afhænger bl.a. af udviklingen i eksporten, virksomhedernes ønske om at trække på ordningen og af virkningen af andre tiltag i kreditpakken.

Når staten låner penge ud til virksomhederne, vil der være en risiko for, at staten taber penge, hvis ikke virksomhederne kan tilbagebetale lånet. Denne risiko afdækkes i ordningen via EKFs eksportgarantier, idet der vil være krav om, at eksportudlånene skal følges af en eksportgaranti fra EKF, som det var tilfældet i den tidligere ordning. Den statslige långivning vil således ikke i sig selv øge statens tabsrisiko.

Eksportlåneordningen kan imidlertid indebære, at trækket på EKFs garantier øges væsentligt og dermed øges tabsrisikoen også. Afhængigt af hvor meget trækket øges kan der opstå problemer med at rumme garantistillelsen inden for EKF nuværende egenkapital, hvilket kan nødvendiggøre et fremtidigt kapitalindskud i EKF.

Fundingen forudsættes som udgangspunkt tilvejebragt til EKF via den statslige genudlånsordning, som det er tilfældet for en række statslige selskaber som fx broselkaberne A/S Storebælt og A/S Øresund.

Nogle EU-lande har i dag et statsligt udlånsprogram til eksportforretninger, mens andre lande som fx Finland, England og Frankrig i øjeblikket er i færd med at etablere sådanne ordninger.

Eksportlåneordningen kan etableres inden for EKF's nuværende lovgrundlag, men der skal tilvejebringes bevillingsmæssig hjemmel enten ved lovgivning eller ved aktstykke.

Ordningen skal notificeres overfor Europa-Kommissionen. Udlånet vil dog kunne iværksættes umiddelbart og samtidig med notificeringsprocessen, idet andre europæiske lande allerede i dag har tilsvarende ordninger.

Det forventes således, at EKF kan udbyde produktet kort tid efter at det hjemmelsmæssige grundlag er tilvejebragt.